

B DE TUIN VANDAAG

I Inventarisatie en typologie

Voor deze tuinhistorische studie werd de tuin vandaag ontleed aan de hand van de volgende tuinelementen: paden, grasperken, waterpartijen, afsluitingen, rotsen, verzichten, verkoopstanden en andere installaties.

Per tuinelement worden de verschillende aanwezige types onderverdeeld en op een recente plattegrond aangeduid. De verschillende types per worden chronologisch geordend aan de hand van de informatie uit de tuin- en bouwhistorische studie. Op deze manier wordt er een overzicht gegeven van de evolutie van de types en van de aanwezigheid van authentieke elementen.

Bij de onderverdeling van de tuinelementen en de verschillende types, zijn er onoverkomelijk onderlinge overlappingsen.

Paden

- Type 1 Kiezels

De aanwezigheid van kiezelstjes is een historisch gegeven. Reeds van bij de eerste aanleg van V. Cuyck werden de wandelpaden hiermee bedekt. Ondanks het intensieve onderhoud werd ook in de tweede helft van de 20^e eeuw geopteerd om deze kiezels te behouden.

- Type 2 Steen

Op verschillende plaatsen in de tuin zijn er paden aangebracht met kinderkopjes of andere betegeling. Deze betegeling heeft tot doel het zwaarder vervoer een stevige ondergrond te geven zodat de kiezelweg hierdoor niet beschadigd wordt.

2a Kinderkopjes

De kinderkopjes zijn terug te vinden langs het apenverblijf en de melkerij. Zij vormen hier een geometrisch patroon rond de bomen.

2b Andere

De andere soorten betegeling is gerelateerd aan eerder functionele doeleinden: zoals in- en uitgangen voor auto's of vrachtvervoer; de speelplaats voor kinderen in de Kinder-Zoo en aan de restaurants.

- Type 3 Hout

Hout wordt voornamelijk gebruikt voor de vloerbekleding van de bruggetjes over de vijvers en ter hoogte van het moerasbiotoop bij de nijlpaarden

- Type 4 Beton/Cement

De wegbedekking met beton of cement is geconcentreerd ter hoogte van het panoramapark. Hier werd gekozen om het materiaal van de paden aan te passen aan de simili-rotsen.

Bepanting

- Type 1 Gras

In de tuin zijn er verschillende open grasperken niet betreedbaar voor mens en dier. Hier is meestal het gras overheersend.

- Type 2 Gegroepeerde beplanting

De gegroepeerde beplanting gaat meestal in combinatie met de open grasperken.

- Type 3 Mozaïek / florale creatie

Gedurende de 170 jaar dat de Zoo bestaat, werden er in de tuin mozaïeken aangelegd. Sinds de tweede helft van de 20^e eeuw is de aanleg hiervan vermeerderd.

- Type 4 Beeldenperkjes

Naarmate er meer beelden in de tuin kwamen, werden rondom de sokkels en de nabije omgeving bloemen en planten geplant.

- Type 5 Thematische aanleg

Vanuit het concept van de Engelse landschapstuin werd er afwisselend gegroepeerde beplanting rond een bepaald thema aangelegd. De nadruk lag eerst op het exotische en de Alpen. In het interbellum kwam er ook aandacht naar de Vlaamse stijl en inheemse planten.

- Type 6 Natuurinspiratie

Vanaf de 20^e eeuw en nog meer na de Tweede Wereldoorlog werd de nabootsing van het biotoop van de dieren belangrijker. De tuin met haar beplanting werd hier aan aangepast.

- Type 7 Randbegroeiing

Waterpartijen

De tuin wordt voor 1/10de ingenomen door water. De waterpartijen hebben een verschillend doel.

- Type 1 Vijvers

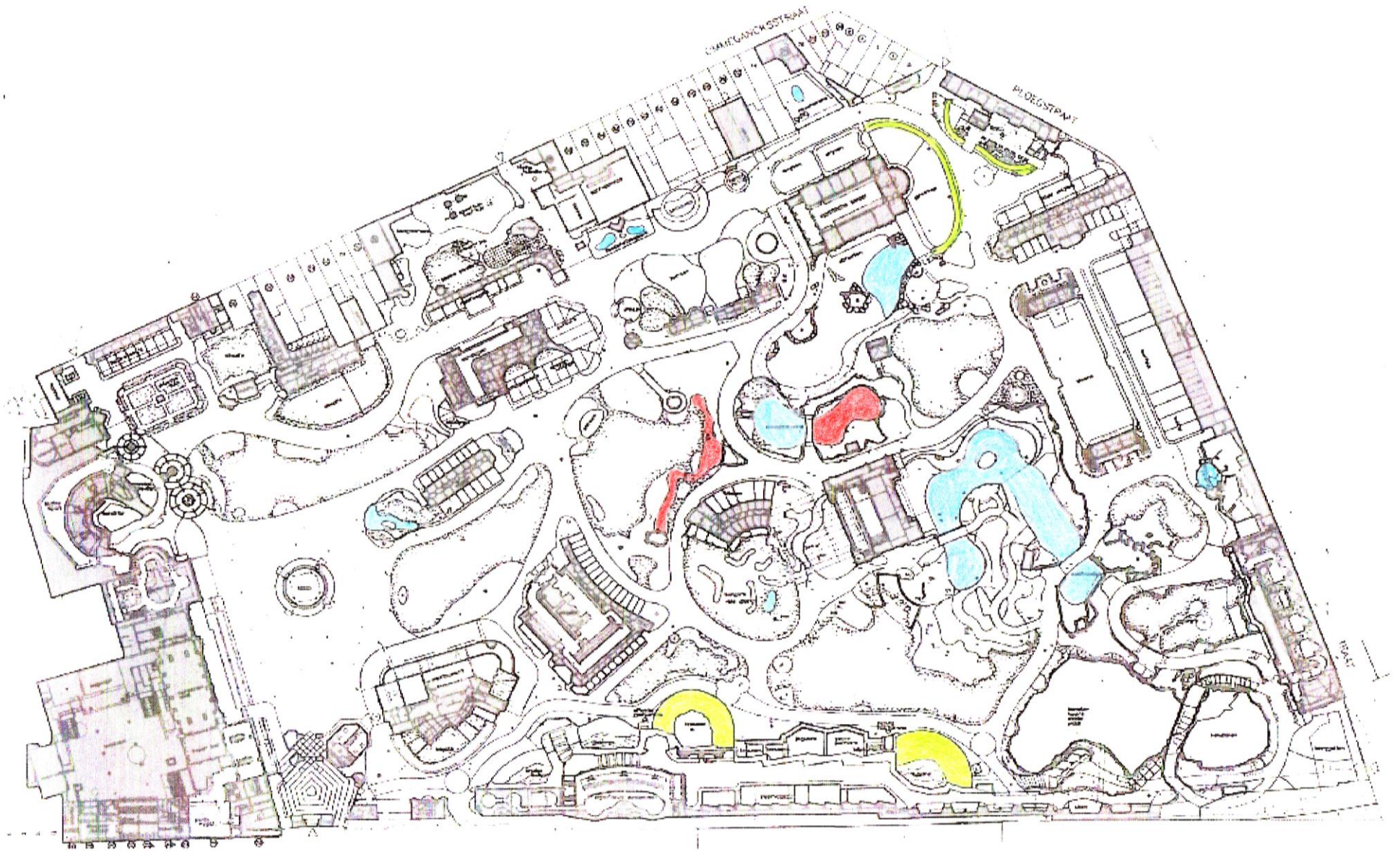
In de 19^e eeuw waren de vijvers voornamelijk aangelegd in het concept van de Engelse tuin en zorgden voor rust en verzichten over het hele terrein. De vijvers werden toen ook wel gebruikt door verschillende vogelsoorten, maar dat was niet het primaire doel. Gedurende de 170 jaar werd de vijver aanleg meerdermalen veranderd.

- Type 2 Dierenverblijf

De meeste waterpartijen in de tuin zijn een deel van het dierenverblijf zelf.

- Type 3 Ter afsluiting

Na de Tweede Wereldoorlog probeerde men zoveel mogelijk traliewerk te slopen om de dieren en mensen een meer natuurlijke afbakening te schenken. Voor sommige dieren werd er een droge gracht gecreëerd, voor anderen dan weer een watergracht.

Afboording grasperken / vijvers

- Type 1 IJzeren boogjes

Op de postprentkaarten en foto's rond 1900 zijn er verschillende grasperken afgeboord met metalen boogjes. In de tuin zijn er nog enkele aanwezig.

- Type 2 (Simili) Rotsen

Net zoals sommige dierenperken zijn ook enkele grasperken en vijvers afgeboord met (simili)rotsen

- Type 3 (Simili) Hout

Het gebruik van similihout stamt rechtstreeks af uit de periode van de aanleg van het panoramapark van Thielens. Spijtig genoeg is er nog maar een plaats in de tuin waar dit bewaard is gebleven.

- Type 4 Platte boord

Verschillende grasperken zijn afgeboord met een 'platte' boord die een duidelijke en functionele scheiding maakt tussen de kiezels en het grasperk

- Type 5 Hout met koord

Enkele plaatsen in de tuin hebben een eerder 'wildere' afboording langs de wandelwegen. De scheiding hier wordt gemaakt met boomstammen die met een koord in verbinding staan.

Rotsen

Hoewel reeds op de vorige plannetjes de rotsen werden aangeduid, werd toch geopteerd om een apart plan op te stellen om de verschillende functies en de aanwezigheid van de 'rots' in de tuin te benadrukken.

- Type 1 Bekleding van dierenverblijven (simili)

De aankleding van dierenverblijven met similirotsen is een constante in de tuin. De eerste berenkuil met rotsen werd aangelegd in 1849 en de gevel van het apenverblijf uit 1978 werd met volledig met similirots bekleed.

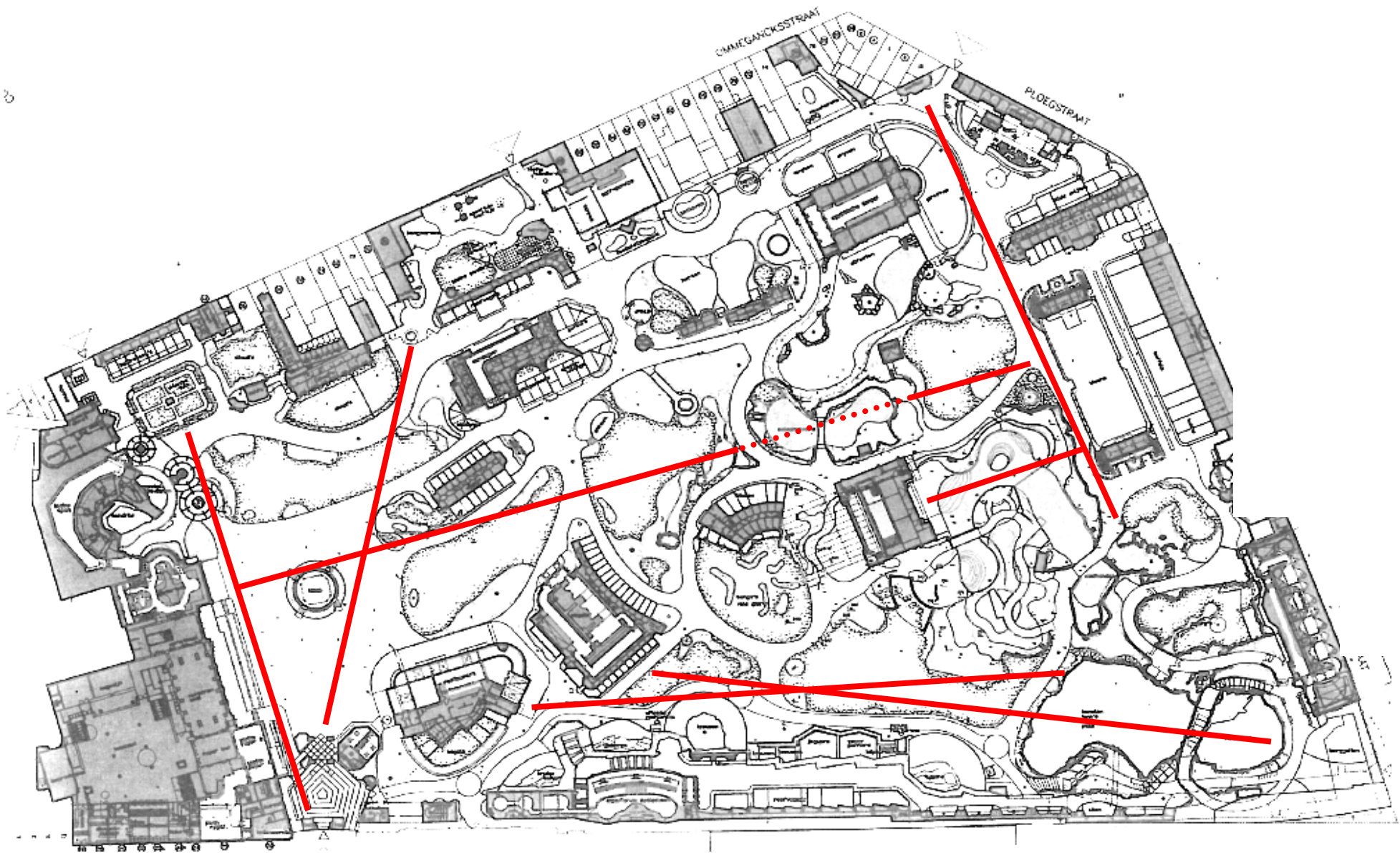
- Type 2 Versiering tuin

Langs verschillende wandelwegen en in grasperken zijn rotsen terug te vinden.

Doorzichten

Hier zijn echter geen verschillende types te onderscheiden en worden de verschillende doorzichten enkel op de plattegrond aangeduid. Dit plan kan vergeleken worden met het grondplan van 1910 op p. 68.

Andere installaties

- **Type 1 Verkoop(stalletjes)**
- **Type 2 Opslag plaats / technische ruimte / ...**
- **Type 3 Restaurants/ self-service**
- **Type 4 Toiletten / andere**

